RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

U I T S P R A A K Nr. 2005/049 Div

i n d e k l a c h t nr. 2005.0156 (004.05)

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

De werkgever van klager heeft bij verzekeraar een eigendommenverzekering voor personeel en vrijwilligers gesloten. Tijdens een docent/student-uitwisseling met een school in Roemenië is de auto van klager aan de voorzijde beschadigd geraakt. De cascoverzekeraar van klager heeft € 1.306,68 aan klager uitgekeerd. Vervolgens heeft klager een beroep gedaan op de eigendommenverzekering die zijn werkgever met verzekeraar heeft gesloten. Verzekeraar heeft zich met een beroep op artikel 3.2 van de op de verzekering van toepassing zijnde verzekeringsvoorwaarden op het standpunt gesteld dat hij niet de gehele door klager geleden schade behoeft te vergoeden, maar dat hij slechts gehouden is het bonus-malusverlies aan klager te voldoen. Artikel 3.2 luidt, voor zover hier van belang:

'Verzekeraars vergoeden bij schade aan, met of door een automobiel, motor of scooter toegebracht:

a. het door de verzekerde te lijden bonus/malus-verlies ten gevolge van de schade of
b. de door de autoverzekeraar vergoede schade indien deze lager is dan het in a. bedoelde bedrag.

(…)

De verzekeraars gaan eerst tot vergoeding over nadat de bij de autoverzekeraar voor vergoeding in aanmerking komende schade bij de autoverzekeraar is geclaimd en door hem volledig is afgehandeld.

(…)

Komt de schade niet voor vergoeding door de autoverzekeraar in aanmerking, dan geldt het bepaalde in artikel 3.1. Onder het totale door de verzekerde te lijden bonus/malus-verlies wordt verstaan, de extra premie die de verzekerde gedurende meerdere jaren verschuldigd is als gevolg van de terugval in bonus/malus of no-claim ten gevolge van de schade'.

De klacht

Verzekeraar stelt zich ten onrechte op het standpunt dat hij met het betalen van het bonus-malusverlies heeft voldaan aan zijn verplichtingen.

De litigieuze verzekeringsovereenkomst is gesloten door de werkgever van klager ten behoeve van zijn personeel; de werkgever is verzekeringnemer en zijn personeel verzekerde. Klager is in dienst van de werkgever en kan als persoonslid rechten ontlenen aan de door de werkgever gesloten verzekeringsovereenkomst. Bij het sluiten van de arbeidsovereenkomst met de werkgever heeft klager dekking van verzekeringen aanvaard die de werkgever ten behoeve van zijn personeel heeft afgesloten. Er is sprake van een derdenbeding in de zin van artikel 6:253 BW.

De polisvoorwaarden zijn klager ten tijde van het aanvaarden van de overeenkomst niet ter hand gesteld. Eerst onlangs heeft de voormalig belangenbehartiger van klager de polisvoorwaarden via de werkgever van klager ontvangen. Terhandstelling van de polisvoorwaarden is de norm, zo heeft de Hoge Raad in de arresten Geuzen/Kampstaal en VNP/Havrij nog eens nadrukkelijk geoordeeld. Klager is geen redelijke mogelijkheid geboden om van de algemene voorwaarden kennis te nemen. Namens klager is er dan ook een beroep gedaan op de vernietigbaarheid van de algemene voorwaarden en artikel 3.2 in het bijzonder.

Artikel 3.2 van de toepasselijke verzekeringsvoorwaarden kan niet beschouwd worden als kernbeding. Het bevat niet één van de essentialia van de overeenkomst zonder welke de overeenkomst bij onvoldoende bepaalbaarheid van de verbintenissen niet tot stand komt (vgl. HR 19 september 1997, NJ 1998,6 en HR 21 februari 2003, LJN nummer AF 1563, Zaaknummer C01 /337 HR).

Verzekeraar kan zich dan ook niet beroepen op artikel 3.2 ter beperking van zijn verplichting om de schade te vergoeden aan klager. Ook is klager niet gehouden om een beroep te doen op zijn cascoverzekering. Klager heeft dan ook besloten om de van zijn cascoverzekeraar ontvangen schadepenningen terug te betalen ter behoud van zijn bonus-malus.

Indien en voorzover de Raad van oordeel is dat artikel 3.2 wel gelding heeft, dan is een beroep van verzekeraar op dit artikel in strijd met de redelijkheid en de billijkheid. De werkgever is gehouden de schade aan de auto van klager te vergoeden bij het ontstaan van schade bij het uitoefenen van de werkzaamheden. Op deze grond kan klager zijn werkgever aanspreken. Ter afdekking van dit risico heeft de werkgever een verzekering afgesloten. Door artikel 3.2 wordt evenwel de werkgever ten dele bevrijd van de op hem rustende verplichting tot vergoeding van de volledige schade. De werknemer die zijn auto gebruikt ten behoeve van zijn werk wordt belast met de onzekerheid dat het bonus-malusverlies uiteindelijk groter is dan hetgeen thans is betaald. Een dergelijke beperking komt voor op de grijze lijst en wordt vermoed onredelijk bezwarend te zijn. Een beroep op een dergelijk beding is dan ook onredelijk bezwarend.

Indien klager niet zou hebben besloten het uitgekeerde bedrag terug te betalen, zou zijn cascoverzekeraar als gesubrogeerd assuradeur op grond van aansprakelijkheid van de werkgever de schade kunnen verhalen.
Indien en voorzover de Raad van oordeel is, dat verzekeraar kan volstaan met het betalen van het verlies van bonus-malus op dit moment en dat dit niet in strijd is met de redelijkheid en de billijkheid, dient verzekeraar bij het uiteindelijk bereiken van de situatie zoals die is zonder een uitkering, die ten laste komt van de polis, in te staan voor bonus-malusverlies dat kan ontstaan doordat klager onverhoopt opnieuw een beroep moet doen op zijn cascoverzekering zonder dat verhaal mogelijk is. Daartoe is verzekeraar evenmin bereid.
Klager wenst dat verzekeraar de schade aan de auto van klager volledig vergoedt, dan wel een verklaring afgeeft dat hij bereid is toekomstig verlies van bonus-malus te vergoeden.

Het standpunt van verzekeraar
Verzekeraar heeft aan zijn verplichtingen op grond van de verzekerings-overeenkomst jegens klager voldaan. Klager is niet de wederpartij van verzekeraar in de zin van de artikelen 6:234 lid 1 jo. 6.233 sub b BW. De wederpartij in de zin van die bepalingen in het onderhavig geval is de werkgever van klager, de verzekeringnemer. Klager heeft slechts te gelden als verzekerde onder de polis. Vgl. de artikelen 7.17.1.1 jo. 7.17.2.2 NBW.
Verzekeraar heeft de polisvoorwaarden aan de verzekeringnemer ter hand gesteld. Een beroep door klager op vernietiging van de polisvoorwaarden gaat dan ook niet op.
Voor het geval klager in het onderhavige geval wel beschouwd moet worden als de wederpartij van verzekeraar in de zin van genoemde wettelijke bepalingen, geldt dat artikel 3.2 van de toepasselijke verzekeringsvoorwaarden een kernbeding is, nu dat artikel de omvang van de dekking (mede) bepaalt. Ook op die grond kan klager geen beroep doen op de vernietigbaarheid van de voorwaarden.
Subsidiair beroept klager zich erop dat artikel 3.2 in strijd is met de redelijkheid en billijkheid. Die stelling kan niet de betreffende bepaling uit de overeenkomst tussen partijen opzij zetten. Dit zou alleen kunnen indien naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid de hantering van die bepaling door verzekeraar in de gegeven omstandigheden onaanvaardbaar is. Dat wordt door klager niet gesteld. Bovendien, de casco-verzekeraar heeft de cascoschade aan de auto betaald en verzekeraar heeft het bedrag aan no-claimverlies vergoed. Daarmee is de schade van klager vergoed en heeft verzekeraar aan zijn verplichting voldaan. Van onredelijkheid en onbillijkheid is derhalve geen sprake.
Namens klager wordt gesteld dat hij de van zijn cascoverzekeraar ontvangen schadepenningen heeft terugbetaald. Daartoe bestond echter geen enkele verplichting en zulks lijkt in gegeven omstandigheden ook erg onverstandig. In dat verband wijst verzekeraar op de bepaling in artikel 3.2 inhoudende dat verzekeraar eerst overgaat tot vergoeding van de schade nadat de bij de autoverzekeraar voor vergoeding in aanmerking komende schade bij die verzekeraar is geclaimd en door die verzekeraar volledig is afgehandeld. Dat betekent dat de verzekerde eerst dan bij verzekeraar kan claimen wat hij niet vergoed krijgt van de autoverzekeraar, althans het bonus-malusverlies dat hij lijdt door de vergoeding van de autoverzekeraar, zoals nader in de bijzondere

voorwaarden omschreven, die deel uitmaken van de verzekeringsovereenkomst gesloten tussen verzekeraar en de werkgever van klager.

Waar zijdens klager gerept wordt over de aansprakelijkheid van de werkgever, is dat een zaak tussen klager en die werkgever. De onderhavige verzekering biedt geen dekking tegen het risico van de aansprakelijkheid van de werkgever, doch geeft klager een eigen recht als verzekerde bij verzekeraar schade als gedekt onder de bij verzekeraar gesloten polis te claimen.

De betreffende polisbepalingen zijn kernbedingen en kunnen dan ook niet op de door klager aangevoerde grond worden aangepast. Bovendien zijn de betreffende bepalingen niet onredelijk bezwarend in de zin van de betreffende wettelijke bepaling en pakken zij in het onderhavig geval ook niet nadelig voor klager uit.

De stelling van klager dat zijn cascoverzekeraar als gesubrogeerd verzekeraar het door hem uitgekeerde bedrag op de werkgever had kunnen verhalen, speelt in de rechtsverhouding tussen klager enerzijds en verzekeraar anderzijds - gezien de aard van de verzekering - geen enkele rol.

Van verzekeraar kan niet verlangd of gevergd worden dat hij aan klager een verklaring afgeeft inhoudende dat hij instaat voor bonus-malusverlies dat kan ontstaan doordat klager onverhoopt opnieuw een beroep op de verzekering bij verzekeraar zal moeten doen. Immers, elk eventueel toekomstig geval zal op zijn feitelijke merites moeten worden beoordeeld en aan de hand daarvan zal besloten worden of er recht op polisdekking bestaat. De verplichtingen van verzekeraar jegens verzekerden, zoals klager, liggen duidelijk vast in de verzekeringsovereenkomst.

Het commentaar van klager

Klager heeft na kennisneming van het verweer van verzekeraar zijn klacht gehandhaafd.

Het oordeel van de Raad

1. Klager beklaagt zich erover dat verzekeraar, met een beroep op de hierboven onder Inleiding geciteerde bepalingen uit artikel 3.2 van de verzekeringsvoorwaarden, heeft geweigerd de schade aan de auto van klager volledig te vergoeden, danwel een verklaring af te geven dat hij bereid is toekomstig verlies van bonus-malus te vergoeden.
2. Klager heeft zich erop beroepen dat de polisvoorwaarden deel uitmakende van de verzekeringsovereenkomst hem niet bij het aanvaarden van de overeenkomst ter hand zijn gesteld. Dit beroep kan klager evenwel niet baten. Klager heeft niet te gelden als wederpartij in de zin van de artikelen 6:234 lid 1 jo. 6:233 sub b BW. De wederpartij in de zin van de genoemde bepalingen is in het onderhavige geval de werkgever die het contract met verzekeraar heeft gesloten. Klager is slechts verzekerde onder de polis. De verzekeringsvoorwaarden behoefden derhalve niet aan klager ter hand gesteld te worden. Nu klager niet als wederpartij kan worden aangemerkt, komt hem ook geen beroep toe op vernietigbaarheid van de toepasselijke verzekeringsvoorwaarden op grond van de artikelen 6:234 lid 1 jo. 6:233 sub b BW.
3. In redelijkheid verdedigbaar is het standpunt van verzekeraar dat hij aan zijn verplichtingen uit hoofde van de verzekeringsovereenkomst jegens klager heeft voldaan door voldoening van het no-claimverlies. Artikel 3.2 is duidelijk en een beroep op dit artikel door verzekeraar is jegens klager niet onredelijk. Dat klager de door zijn cascoverzekeraar uitgekeerde schadepenningen heeft terugbetaald, is een omstandigheid die geheel voor rekening en risico van klager dient te blijven.

2005/049 Div

4. In redelijkheid verdedigbaar is voorts het standpunt van verzekeraar dat hij niet gehouden is aan klager een verklaring af te geven dat hij bereid is toekomstig verlies van bonus-malus te vergoeden. Een dergelijke verplichting vloeit niet voort uit de verzekeringsovereenkomst.
5. Het voorgaande leidt tot de slotsom dat verzekeraar de goede naam van het verzekeringsbedrijf niet heeft geschaad, zodat de klacht ongegrond moet worden verklaard.

De beslissing
De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 29 augustus 2005 door mr. E.M. Dil-Stork, fungerend voorzitter, mr. D.H. Beukenhorst en drs. C.W.L. de Bouter, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van mr. J.J. Guijt, secretaris.

De fungerend voorzitter:

(mr. E.M. Dil-Stork)

De secretaris:

(mr. J.J. Guijt)